

N:o 176.

Af Herr Åke Andersson: Om ändring af den i gällande legostadga bestämda flyttningstid.

Vid sistlidne riksdag ansåg jag mig befogad, dels af egen öfvertygelse såsom ock på flere mina kommittenters uppmaning, föreslå en liten förändring i nu gällande tjenstehjonsstadga, men denna motion, som förmodligen af det Utskott, dit den var remitterad bland andra, ansågs vara af mindre vikt, kom icke till någon behandling; jag kan derföre icke underlåta att nu förnya mitt förslag.

Då sista förändringen af flyttningstiden kom att ega rum, var det troligen af det skäl, att grödan innan tjenarnes afflyttning icke alltid hunne inbergas. Då ansågs höstplöjning och annat jordarbete på hösten för en bisak; men då vi numera, åtminstone i de södra orterna, kommit till den erfarenhet, att höstplöjningen är sjelfva grunden för vårarbetet och har stor inverkan på följande årets skörd, så äro de fridagar, som tjenarne under flyttningen ega att sig till godo beräkna, ofta för landtbruket de mest outhärliga. Den tiden är hvarje annan omtänksam arbetare så upptagen, att knappast någon står till tjenst i stället för den flyttande tjenaren, han må bjudas hvad dagspenning som helst. Jorden får då för mången landtbrukare en hel vecka ligga orörd, till förlust icke allenast för den enskilde, utan också för det allmänna, då ogynnsam väderlek inträffar eller tidig vinster infaller. Det är också förenadt med obehag, att alla tjenare flytta samtidigt. Husbonde och matmoder hafva under deras ferier ingen att skicka hvarken på åkern eller i ladugården. Jag anser derföre att det gamla flyttningssättet åter bör upptagas, att icke drängar och pigor flyttade på samma gång, utan låta den kvinliga delen flytta vid nu stadgade tid och med afseende på de för landtbruket åberopade skäl framflytta tiden för de manliga tjenarne 14 dagar. En sådan förändring skulle landbrukaren med tillfredsställelse emottaga, han kunde då påräkna att få undanskött sitt höstarbete med de drängar, som deruti på förhand voro hemmastadde. Er-

farenheten har också visat, att de rättare eller drängar, som påbörjat ett arbete beflitade sig mera om att göra det till sin husbondes belåtenhet, när han vet han får avsluta detsamma, för att dymedelst få uppbära hedern af arbetets fullkomlighet, emot hvad förhållandet är när de skola lemna det halfgjordt. Det har år ifrån år visat sig, att de fleste af de manlige tjenarne icke använda deras 7 fridagar till annat än onyttiga företag och förstöra den lön de möjligen vid afflyttningen hafva i behåll, dertill bierstugan, deras vanliga samlingsställe, icke i ringa mån bidrager. Jag tror det skulle blifva många tjenares egen fördel om denna frihetstid inskränktes. I vissa fall, såsom då de flytta på aflägsen ort o. s. v., kunna de väl behöfva dessa dagar, men derom kan vid städjandet öfverenskommas. Ehuru fråga om förändrad flyttningstid vid flere föregående riksdagar blifvit väckt men icke vunnit några sympatier, vågar jag likväl vördsamt på ofvan anförda skäl föreslå en förändring, som icke kan inverka något på andra intressen, men för hufvudnäringen jordbruket skulle komma väl till lags,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att flyttningstiden för de manlige tjenarne må blifva, i stället för den 24 Oktober, den 8 November, med skyldighet för desse att så väl på landet, såsom för städerna är stadgadt, infinna sig i tjensten å fjerde dagen, då icke annorlunda vid städjandet är öfverenskommet.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1867.

Åke Andersson.

N:o 177.

Af Herr Åke Andersson: Om ändring i grunderna för beräkning af boupptecknings-lösen.

Då vid 1862 års Riksdag stämpelpappers-afgiften för bouppteckningar nedsattes, borde väl samma förhållande egt rum i afseende på bevis om inlem-